

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๐๔/๒๕๖๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความเห็นชอบเพื่อลงนามเอกสารข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงาน IFAD ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือจากกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตร (IFAD)
 ๒. ร่างเอกสารข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงาน IFAD ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย
 ๓. เอกสารแนบท้าย เอกสารข้อตกลงฯ
 ๔. เอกสารแผนดำเนินงานเพื่อตั้งสำนักงาน IFAD-APR ณ กรุงเทพมหานคร (Business Case for the IFAD Regional Office in Bangkok)
 ๕. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๗/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒
 ๖. รายละเอียดข้อมูลที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอพร้อมขออนุมัติคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๗

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอเรื่องขอความเห็นชอบการลงนามเอกสารข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงาน IFAD ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย (Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and International Fund for Agricultural Development on the establishment of IFAD's Regional Office for the Asia and Pacific Region in Bangkok, Thailand) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ข้อตกลงฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงเห็นควรนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีกำหนดการเยือนกรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี เพื่อเข้าร่วมการประชุม World Food Forum ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ สำนักงานใหญ่ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) กรุงโรม ในโอกาสเดียวกันนี้ IFAD ได้ร้องขอให้มีการลงนามเอกสารข้อตกลง HCA และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในห้วงเวลาดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถเปิดสำนักงาน IFAD-APR ได้ในต้นปี ๒๕๖๓ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนามในข้อตกลงฯ

สวัสดีครับ...

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตร (International Fund for Agricultural Development: IFAD) มีสถานะเป็นองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติทางการเงินเพื่อเกษตรกรรม โดยเฉพาะ จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองตอบต่อวิกฤติด้านอาหารที่เกิดขึ้นต้นศตวรรษที่ ๑๙๗๐ โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดกับประเทศในแอฟริกา (Sahelian countries) ตามมติที่ประชุมสมัชชาอาหารโลก (World Food Conference) ประเทศไทย ได้ลงนามให้สัตยาบัน เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และมีประเทศสมาชิก ลงนามให้สัตยาบันครบจำนวน มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ (ค.ศ. ๑๙๗๗) มีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ที่กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลีจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยเข้าร่วมประชุม และร่วมระดมทุน (pledge) ให้แก่ IFAD ประมาณ ๓ - ๔ ปี ต่อครั้ง ๆ ละ ๓๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ

๓.๒ IFAD มีแผนงานการกระจายอำนาจหน้าที่สำนักงานใหญ่ IFAD ณ กรุงโรม สาธารณรัฐ อิตาลีไปยังสำนักงานระดับอนุภูมิภาคและระดับภูมิภาคเพื่อให้ใกล้ชิดกับประเทศสมาชิก IFAD มากยิ่งขึ้น โดย IFAD ได้เปิดรับข้อเสนอจากประเทศสมาชิกในภูมิภาคเพื่อเป็นประเทศเจ้าบ้าน (Host Country) ในการจัดตั้งสำนักงาน IFAD ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (IFAD-APR) ประเทศไทยโดยกระทรวงเกษตรฯ ได้ยื่นข้อเสนอขอเป็นประเทศเจ้าภาพ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ พร้อมด้วยประเทศจีน และอินเดีย เสนอพื้นที่เพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงาน IFAD-APR

๓.๓ เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ นาย Alvaro Lario ประธานกองทุน IFAD มีหนังสือ แจ้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่า ที่ประชุมคณะบริหาร IFAD (Executive Board) ได้มีมติเลือกกรุงเทพฯ ประเทศไทย เป็นที่ตั้งสำนักงาน IFAD-APR โดย IFAD พร้อมทั้งจะสานต่อและเสริมสร้างความร่วมมือกับ ประเทศไทยเพื่อส่งเสริมเป้าหมายร่วมกันในการส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนและการพัฒนาชนบท ทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในวงกว้าง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓.๔ IFAD มีสถานะเป็นทบวงการชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติ จะได้รับเอกสิทธิ์ และความคุ้มกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ได้แก่ (๑) อนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของทบวงการชำนาญพิเศษ ค.ศ. ๑๙๔๗ (อนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๔๗) (๒) ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงาน IFAD ค.ศ. ๑๙๗๖ และ (๓) เอกสารภาคผนวกที่ ๑๖ ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๔๗ โดยประเทศไทยมีพระราชบัญญัติ คุ้มครองการดำเนินงานของสหประชาชาติและทบวงการชำนาญพิเศษในประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๔ (พ.ร.บ. ๒๕๐๔) เป็นกฎหมายอนุวัติการตามอนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๔๗ รวมทั้งพระราชกฤษฎีกากระบวนทบวงการชำนาญพิเศษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้กำหนดให้รวม IFAD เป็นทบวงการชำนาญพิเศษ ดังนั้น เอกสิทธิ์คุ้มครอง ของสำนักงาน IFAD-APR และบุคลากรของ IFAD ในการดำเนินงานในประเทศไทยจึงมีกฎหมายไทยรองรับ อยู่แล้ว

๓.๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีกำหนดการเยือนกรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี เพื่อเข้าร่วมการประชุม World Food Forum ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานใหญ่องค์การ อาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) กรุงโรม ในโอกาสเดียวกันนี้ IFAD ได้ร้องขอให้มีการลงนามเอกสาร ข้อตกลง HCA และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในห้วงเวลาดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถเปิดสำนักงาน IFAD-APR ได้ในต้นปี ๒๕๖๘ ประกอบด้วยเอกสาร ดังนี้

๓.๕.๑ ร่างเอกสารข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับกองทุนระหว่าง ประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงาน IFAD ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย มีสาระสำคัญเป็นเอกสารข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและ IFAD เพื่อจัดตั้ง สำนักงาน IFAD-APR ณ กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดสภาพนิติบุคคลของกองทุน เอกสิทธิ์และความคุ้มกัน (Privilege & Immunity) การยกเว้นภาษี รวมถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่สำนักงานฯ และเจ้าหน้าที่ของ สำนักงานฯ ตลอดจนการตีความและการยุติข้อพิพาทโดยการเจรจาและวิธีอนุญาโตตุลาการ โดยข้อตกลงฯ

มีทั้งหมด ๑๐ มาตรา ดังนี้ มาตรา ๑) คำนินยาม มาตรา ๒) สถานะนิติบุคคล มาตรา ๓) บทบัญญัติทั่วไป มาตรา ๔) ความละเมิดมิได้ของสำนักงานภูมิภาค มาตรา ๕) บริการสาธารณะ การสื่อสาร และประกันสังคม มาตรา ๖) การอำนวยความสะดวกทางการเงินและการยกเว้นภาษี มาตรา ๗) การเข้าเมืองการเดินทาง และการพักอาศัย มาตรา ๘) เอกสิทธิ์ความคุ้มกัน การยกเว้น และการอำนวยความสะดวก มาตรา ๙) การตีความและการระงับข้อพิพาท มาตรา ๑๐) การเริ่มต้น การแก้ไข และการสิ้นสุดข้อตกลง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๕.๒ เอกสารแนบท้าย ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตร (IFAD) ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกของ IFAD ในกรุงเทพฯ ประเทศไทย เป็นเอกสารแนบท้ายข้อตกลงฯ ระบุถึงหน้าที่ของรัฐบาลไทยในการรับผิดชอบค่าเช่าและจัดเตรียมพื้นที่สำนักงานที่เหมาะสมให้แก่ IFAD เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ นอกจากนี้ รัฐบาลไทยจะต้องจัดเตรียมงบประมาณและอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องตามความต้องการของ IFAD เพื่อให้สำนักงานสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานของ IFAD ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก นอกจากนี้ เอกสารยังได้ระบุถึงความจำเป็นในการจัดเตรียมพื้นที่ทำงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานขององค์การในระบบสหประชาชาติ ซึ่งคาดว่าจะตั้งอยู่ในสถานที่ของ UNESCAP (คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓.๖ เอกสารแผนดำเนินงานเพื่อตั้งสำนักงานภูมิภาค IFAD ณ กรุงเทพมหานคร (Business Case for the IFAD Regional Office in Bangkok) เป็นเอกสารที่แสดงถึงการดำเนินความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับ IFAD ในการจัดตั้งสำนักงาน IFAD-APR ในประเทศไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม มีสาระสำคัญที่มีรายละเอียดแสดงถึงแผนการพัฒนาคือความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับ IFAD ในการใช้ประโยชน์จากการที่มีสำนักงาน IFAD-APR ในประเทศไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม มีสาระสำคัญเป็นการระบุเกี่ยวกับข้อมูล IFAD ความสัมพันธ์ระหว่าง IFAD กับประเทศไทย เครื่องมือและกลไกทางการเงินของ IFAD การกระจายอำนาจของ IFAD และบทบาทของสำนักงาน IFAD-APR โอกาสและประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับแนวปฏิบัติในการตั้งสำนักงาน IFAD-APR และแผนการดำเนินงานสำหรับการจัดตั้งสำนักงาน IFAD-APR (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ การมีสำนักงานภูมิภาค IFAD-APR ตั้งอยู่ที่ประเทศไทย จะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์และความเป็นผู้นำด้านการเกษตรของประเทศไทย ในฐานะศูนย์กลางและศูนย์รวมความรู้สำหรับองค์กรระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสอันดีให้รัฐบาลไทยพัฒนาคือความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญด้านการเงินและการลงทุนในการปรับตัวของภาคการเกษตร โดยเฉพาะการเข้าถึงเครื่องมือทางการเงินจาก IFAD เพื่อเกษตรกรรายย่อยและการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ IFAD จึงได้ดำเนินการริเริ่มกระบวนการปรึกษาหารือเบื้องต้นกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกำหนดขอบเขตของโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถร่วมมือด้วยกันในระยะ ๓ ปี ได้แก่ (๑) การมีส่วนร่วมเชิงนโยบายทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศเพื่อสนับสนุน **การพัฒนาการเกษตรที่เน้นคนจนและการพลิกโฉมระบบอาหารอย่างยั่งยืน** ด้วยความร่วมมือทางเทคนิคที่มุ่งเป้าไปยังประเด็นที่มีความสำคัญเชิงกลยุทธ์สำหรับรัฐบาลไทย เช่น การควบคุมโรคระบาดในสัตว์ การดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ **นวัตกรรมดิจิทัลสำหรับการเกษตร** (๒) รัฐบาลไทย/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทนำในความร่วมมือแบบได้-ได้ และไตรภาคี (SSTC) ผ่านโครงการ IFAD ในอนุภูมิภาคสุมาตรา (GMS) และนอกเหนือจากนี้ (๓) การเข้าถึงทรัพยากรของ IFAD (เช่น ทุนระดับภูมิภาค เงินกู้ของรัฐ และการสนับสนุนทางเทคนิค) (๔) การร่วมมือกันเพื่อสร้างพันธมิตรและระดมทุนจากแหล่งอื่น ๆ

(เช่น...

(เช่น ทุนด้านสภาพภูมิอากาศ ภาคเอกชน หน่วยงานพหุภาคีและทวิภาคีอื่น ๆ) และ (๕) การอำนวยความสะดวกในการจัดหาเงินทุนภาคเอกชนของ IFAD ในประเทศไทยเพื่อเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและรายได้ของเกษตรกรรายย่อยและครัวเรือนในชนบทที่ยากจนและเปราะบาง

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

๕.๑ ค่าเช่าสถานที่ในอาคาร UNESCAP ตามข้อมูลของ IFAD ขนาดพื้นที่ ๕๕๐ ตารางเมตร มีอัตราค่าเช่าประมาณ ๑๖๕,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี (คิดเป็นเงินไทยประมาณ ๕.๗ - ๗ ล้านบาท ต่อปี หรือประมาณ ๔.๘ - ๕.๘ แสนบาทต่อเดือน อัตราแลกเปลี่ยน ๑ เหรียญสหรัฐฯ เท่ากับ ๓๕ บาท) ซึ่งเป็นประมาณการค่าใช้จ่ายของฝ่ายไทยในฐานะการเป็นประเทศเจ้าภาพ ที่จะจัดหาสถานที่ตั้งสำนักงาน IFAD-APR ให้แก่ IFAD โดยปราศจากค่าใช้จ่าย โดยจะเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามที่ได้ระบุในร่างเอกสารแนบท้ายเอกสารข้อตกลงฯ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตั้งค่าของงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อร่างเอกสารข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงาน IFAD-APR ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย และร่างกรณีศึกษาแผนการดำเนินงานเพื่อการตั้งสำนักงานภูมิภาค IFAD ณ กรุงเทพมหานคร (Business Case for the IFAD Regional Office in Bangkok) เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สรุปความเห็นได้ ดังนี้

๖.๑ กระทรวงการคลัง แจ้งว่า ไม่ขัดข้องต่อร่างข้อตกลงฯ และร่างแผนการดำเนินความร่วมมือ Business Case เนื่องจากการจัดตั้งสำนักงาน IFAD-APR ในประเทศไทยนั้น จะส่งเสริมบทบาทและภาพลักษณ์ของประเทศไทยในการให้ความร่วมมือกับองค์การและกลุ่มประเทศสมาชิกต่าง ๆ อีกทั้งยังสามารถผลักดันประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อที่ประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์ ซึ่งจะสอดคล้องกับท่าทีของประเทศและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของประเทศไทยและกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน วาระปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ ระหว่างประเทศไทยกับองค์การสหประชาชาติ อันจะส่งผลดีต่อประเทศไทยในการนี้ ได้มีความเห็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๖.๑.๑ ประเด็นการยกเว้นภาษีอากรแก่รถยนต์ ในปัจจุบันมีกฎหมายรับรองการนำรถยนต์เข้ามาของบุคคลในคณะทูตโดยเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยรถยนต์สำหรับผู้ได้รับเอกสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ นอกจากนี้ ในส่วนของกฎหมายศุลกากรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการยกเว้นและจัดเก็บอากรแก่รถยนต์ตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

๖.๑.๒ ประเด็นการอำนวยความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดทางการเงินตราหรือการแลกเปลี่ยนอย่างเดียวกัน กรมศุลกากรเห็นว่าผู้แทนดังกล่าวต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการส่งหรือนำเงินตรา เงินตราต่างประเทศ และตราสารเปลี่ยนมือ ออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ ๖) กำหนดให้บุคคลที่นำเงินบาท เงินตราต่างประเทศ และตราสารเปลี่ยนมือออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องแจ้งรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรขณะผ่านพิธีการศุลกากร

๖.๑.๓ ในร่างข้อตกลงฯ ในมาตรา ๖ ข้อบทที่ ๒ (a) ได้กำหนดพันธกรณีของรัฐบาลไทยในการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่สำนักงานกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในประเทศไทยที่แตกต่างไปจากอนุสัญญาฯ จึงเห็นควรปรับแก้ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว ดังนี้

"2. IFAD, its assets, income and other property shall be:

(a) exempt from all direct and indirect taxes; however, will not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services;"

๖.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งว่า ไม่ขัดข้องในหลักการและไม่มีความเห็นเพิ่มเติมต่อร่างเอกสาร HCA และประเด็น Partnerships and resource mobilization ของร่างแผนการดำเนินงานความร่วมมือ Business Case โดยการจัดตั้งสำนักงาน IFAD-APR ในประเทศไทยจะเป็นโอกาสอันดีในการส่งเสริมความร่วมมือการดำเนินงานกับ IFAD และเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการเข้าถึงการสนับสนุนทางการเงินระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน และการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาเกษตรของประเทศไทย

๖.๓ กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้ว แจ้งว่า ไม่ขัดข้องต่อร่างเอกสาร HCA และร่างแผนดำเนินงานความร่วมมือ Business Case ดังกล่าว ทั้งนี้ หากในอนาคต IFAD มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health Approach) และการควบคุมโรคในปศุสัตว์ ขอให้ IFAD ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๖.๔ สำนักงานประมาณ แจ้งว่า ไม่ขัดข้องกับร่างข้อตกลง HCA ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ IFAD และร่างแผนการดำเนินงานความร่วมมือ Business Case อย่างไรก็ดี ในการจัดหาสถานที่ตั้งสำนักงาน IFAD-APR จะมีผลผูกพันกับงบประมาณของรัฐบาลไทยในการชำระค่าเช่าสำนักงานในประเทศไทย จึงเห็นควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง เพื่อเสนอขอ ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป

๖.๕ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) แจ้งว่า มีประเด็นความเห็นเพิ่มเติมในเอกสารร่าง Business Case for the IFAD Regional Office in Bangkok หัวข้อ G. Private Sector Financing Programme หน้า ๗ ข้อ ๔๑ Thailand has strong... ซึ่งมีการกล่าวถึงบทบาทของ ธ.ก.ส. ในการเป็นสถาบันการเงินที่ให้บริการในภาคชนบทที่สำคัญ ซึ่งทาง IFAD อาจมีการรื้อฟื้นความสัมพันธ์กับ ธ.ก.ส. ในอนาคตนั้น เนื่องจาก ธ.ก.ส. เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง ดังนั้น การดำเนินการ Country – Level Policy Engagement (CLPE) มีการอ้างถึงเพียงรัฐบาลไทยและกระทรวงเกษตรฯ เพียงพอหรือไม่ มีความจำเป็นต้องเพิ่มกระทรวงการคลัง เข้าไปด้วยหรือไม่ หรือรวมอยู่ภายใต้หมวดรัฐบาลไทยอยู่แล้ว ซึ่งความชัดเจนภายใต้หัวข้อเหล่านี้ จะกำหนดแนวทางการทำงานของ ธ.ก.ส. ร่วมกับ IFAD และภาคส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในอนาคต สำหรับประเด็นอื่นๆ ธ.ก.ส. พิจารณาแล้วมีความครอบคลุม ครบถ้วน

๖.๖ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งว่า (๑) ร่างเอกสารข้อตกลงฯ เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยหากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยืนยันได้ว่าการดำเนินการตามร่างข้อตกลงฯ สามารถกระทำได้ภายใต้กฎหมายภายในของไทย ก็จะไม่ใชหนังสือสัญญาที่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีนี้จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา (๒) หากผู้ลงนามในร่างข้อตกลงประเทศเจ้าบ้านฯ มิใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็จะต้องเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) ให้แก่ผู้ลงนามด้วย เว้นแต่ในทางปฏิบัติเป็นที่ยอมรับกันระหว่างคู่ภาคีว่าไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ให้หน่วยงานของรัฐแจ้ง

คณะรัฐมนตรีทราบด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเดิม (๓) ร่างเอกสารแผนการดำเนินงาน (Business case) ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ดี โดยที่ประเทศไทยต้องให้การสนับสนุนพื้นที่จัดตั้งสำนักงานฯ ในประเทศไทยโดยต้องเป็นผู้ชำระค่าเช่าของสำนักงานฯ กรณีนี้จึงเข้าข่ายเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินกิจกรรมมาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต้องงบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการดำเนินการ จึงต้องจัดทำแผนบริหาร จัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอคณะรัฐมนตรีพร้อมกับการขออนุมัติเรื่องดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ อนึ่ง ร่างเอกสารทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากกรณีที่ IFAD มีมติตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ เลือกประเทศไทยเป็นที่ตั้งสำนักงาน IFAD ประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกคณะรัฐมนตรีจึงสามารถให้ความเห็นชอบได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี กรณีศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๐ (๔) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๖.๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แจ้งว่า สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างข้อตกลง HCA และร่างแผนการดำเนินงานฯ ดังกล่าว จะทำให้ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของ IFAD มีความเข้มแข็งในฐานะศูนย์กลางและเป็นแหล่งกระจายองค์ความรู้สำหรับหน่วยงานเพื่อการพัฒนาในระดับนานาชาติ รวมทั้งยังเปิดโอกาสให้ไทยได้พัฒนาความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกับ IFAD เช่น ความร่วมมือทางนโยบายทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรมในกลุ่มเปราะบางและเกษตรกรรมยั่งยืน และการสนับสนุนให้ไทยมีบทบาทสำคัญในความร่วมมือ South-South and Triangular Cooperation (SSTC) ผ่านโครงการ IFAD ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินนโยบายด้านเกษตรกรรมของไทยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างโอกาสจากการเป็นที่ตั้งสำนักงาน IFAD-APR ในการกระตุ้นให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยด้วย เช่น การประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของไทยที่มีเอกลักษณ์และมีคุณภาพ อาทิ สินค้าเกษตร GI และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการขยายตลาดของเกษตรกรไทย และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมไทย เป็นต้น เพื่อขยายฐานการท่องเที่ยวและบริการกับเจ้าหน้าที่กองทุนและครอบครัวที่โยกย้ายมาจากต่างประเทศ รวมถึงผู้มาติดต่อจากนานาชาติในอนาคตต่อไป

๖.๘ ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอยืนยันว่าดำเนินการตามร่างข้อตกลงประเทศเจ้าบ้าน สามารถกระทำได้ภายใต้กฎหมายภายในของไทย ไม่ใช่หนังสือสัญญาที่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๗.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเดิม

๗.๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษในประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๔ (พ.ร.บ. ๒๕๐๔) เป็นกฎหมายอนุวัติการตามอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของทบวงการชำนัญพิเศษ ค.ศ. ๑๙๔๗ (อนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๔๗)

๗.๓ พระราชกฤษฎีกาการะบุทบวงชำนัญพิเศษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว ขอนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อเอกสาร ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) เอกสารข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานภูมิภาคของ IFAD สำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย (๒) เอกสารแนบท้ายร่างข้อตกลงฯ และ (๓) ร่างเอกสารแผนการดำเนินงานเพื่อการตั้งสำนักงานภูมิภาค IFAD ณ กรุงเทพมหานคร (Business Case for the IFAD Regional Office in Bangkok)

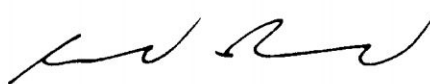
๘.๒ ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทนเป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานภูมิภาคของ IFAD สำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๘.๓ ขออนุมัติหลักการ ในกรณีหากมีการปรับปรุงแก้ไขเอกสารข้อตกลงดังกล่าว และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้นำหรือร่วมกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ

๘.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ให้แก่ผู้ลงนามตาม ๘.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางนงนุช ภิญญสินีวัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๓๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๙๙๖